

ROMÁNOVÁ
FIKCE

Felipe Botaya

KOLONIE WALDNER 555

TAJNÉ PLÁNY SS V JIŽNÍ AMERICE

*Boj teprve začíná. Jižní Amerika je novou frontou,
kde se bojuje za konečné vítězství Třetí říše.*

KOLONIE
WALDNER
555

Tajné plány SS
v Jižní Americe

KOLONIE WALDNER 555

Tajné plány SS v Jižní Americe

FELIPE BOTAYA

GRADA PUBLISHING

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Felipe Botaya

Kolonie Waldner 555

Tajné plány SS v Jižní Americe

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

obchod@grada.cz, www.grada.cz

tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400

jako svou 5106. publikaci

Odpovědná redaktorka Danuše Martinová

Přeložila Andrea Fajkusová

Sazba Q point Praha

Počet stran 240

První vydání, Praha 2013

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

© 2012 Ediciones Nowtilus S.L.

Czech language edition © Grada Publishing, a.s., 2013

Kniha byla přeložena z originálu Kolonie Waldner 555,
vydaného nakladatelstvím Nowtilus, Španělsko.

*Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami
nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.*

978-80-247-4566-4 (tištěná verze)

978-80-247-8438-0 (elektronická verze ve formátu PDF)

978-80-247-8439-7 (elektronická verze ve formátu ePub)

Věděli jste, že...

... druhá světová válka se odehrávala také v Jižní Americe?

... Brazílie vyhlásila Německu válku v roce 1942?

*... Chile a Argentina byly poslední země, které Německu
vyhlásily válku, a sice v roce 1945?*

... Němci byli v Jižní Americe velmi aktivní?

... americká armáda brala hrozbu v této oblasti velmi vážně?

*... zde Němci pracovali na velmi pokrokových vědeckých
projektech?*

*... existovalo až čtrnáct tajných německých pevností
rozmístěných v různých jihoamerických zemích?*

OBSAH

KAPITOLA 1	
INCIDENT V MATO GROSSO	11
KAPITOLA 2	
PLÁN PRO JIŽNÍ AMERIKU	21
KAPITOLA 3	
TECHNICKÁ SCHŮZKA V KOLONII WALDNER 555.....	43
KAPITOLA 4	
PŘÍBĚH PRSTENU	83
KAPITOLA 5	
TESTY V ENKLÁVĚ DIGNIDAD.....	91
KAPITOLA 6	
ÚNOS A MISE	101
KAPITOLA 7	
HON NA RÍO NEGRO	115
KAPITOLA 8	
MISE V MANAOSU	129
KAPITOLA 9	
SMRT V NATALU	139
KAPITOLA 10	
NOVÁ OBRANNÁ LINIE.....	153

KAPITOLA 11	
KAMMLERŮV ŠTÁB, PRAHA	165
KAPITOLA 12	
MĚSÍC	179
KAPITOLA 13	
ZÁKLADNA ALPHA.....	189
EPILOG I	
SETKÁNÍ	195
EPILOG II	
LOS ANGELES A WASHINGTON.....	207
EPILOG III	
NĚKOLIK ÚDAJŮ O ADMIRÁLU CANARISOVI.....	213
EPILOG IV	
PERÓN, ARGENTINA A NĚMECKÁ TECHNOLOGIE.....	221
EPILOG V	
VILLA WINTER, FUERTEVENTURA, KANÁRSKÉ OSTROVY	231
BIBLIOGRAFIE.....	236
INTERNETOVÉ ZDROJE.....	237

PODĚKOVÁNÍ

Alfonso Montero: Podobně jako při psaní předchozích knih mi můj dobrý přítel Alfonso pomohl svým kritickým pohledem, který zároveň nikdy nepostrádal konstruktivní ráz. Jeho komentáře byly skutečně objektivní, což je velmi potřebné, když se dotýkáme takového tématu, jako je *Kolonie Waldner 555*. Myslím si, že jeho podíl byl zásadní.

Enrique Dauner: Spolužák ze školy, velký přítel, vynikající potápěč a vědec, jehož neuvěřitelné fotografie Winterovy vily na Fuerteventuře berou dech každému, kdo by – ještě – mohl pochybovat.

Juan Manuel Desvalls: Dobrý kamarád, který také uměl vyjádřit svůj pohled na věc a snažil se být přitom nestranný a co nejméně emotivní. Připadalo mu nemožné, že by druhá světová válka stále ještě mohla skrývat tolik neznámých tajemství a záležitostí.

KAPITOLA 1

INCIDENT V MATO GROSSO

Počátek roku 1944

Lékař pacientovi, který ležel ve velmi špatném stavu pod ochrannou moskytiérou, znovu změřil tep. Byl pořád stejně vysoký, jako když ho přivezli. Doktor si procházel pacientovu kartu a různé lékařské zákroky, provedené během oněch dvou dní, co už byl těžce zraněný muž v nemocnici. Zaznamenal změřený puls a hodinu. Bylo slyšet, jak se tužka při psaní pohybuje po kovové tabulce zavěšené na posteli, na které byla připevněna pacientova lékařská zpráva.

„Sestro Oliveirová, prosím,“ obrátil se lékař na zdravotní sestru. Ta položila pacientovu ruku opět podél těla a opatrně ho přikryla. „Otok po popáleninách už dostatečně ustoupil, ale pacient je pořád v bezvědomí. Tep je vysoký, sto dvacet čtyři. Vzhledem k jeho celkovému stavu mě to nepřekvapuje. Utrpěl popáleniny na čtyřiceti osmi procentech těla.“ Popálený muž byl kavkazské rasy, měl světlé vlasy, ale nevěděli, o koho jde. Určitě nevypadal na Brazilce.

Lékařský postup byl přesně dodržen a teď nemohli dělat nic jiného než čekat. Pokud budou mít štěstí, zraněný se probere a bude moci vysvětlit, co se stalo. Doktor ukázal sestře, jaký druh popálenin pacient utrpěl.

„Toto je popálenina druhého stupně a tyto dvě jsou třetího stupně. O pravý ušní boltec prakticky přišel, spálily ho plameny a vlasy

na této straně jsou také hodně sežehnuty, ale spíše vlivem vysoké teploty než přímého ohně. Tvář je v pořádku, i když veškeré obličejové ochlupení zmizelo, včetně řas a obočí. Oheň hluboce zasáhl kotníky, má obnažené kosti.“ Ukazoval na každou část, kterou postupně zmínil. „Kromě toho utrpěl menší polmožděninu a několik zranění, hlavně zlomeninu stehenní kosti a levého zápěstí. Kvůli popáleninám nemůžeme pacienta prozatím zasádrovat. Kůže musí mít volný přístup vzduchu.“ Podíval se na sestru: „Aplikovala jste sulfadiazinum argenteum, sestro? Nechráněná holá kůže je semeništěm bakterií a infekcí.“ Sestra Oliveirová přikývla a ukazovala doktorovi v lékařské zprávě příslušný záznam.

„Ano, pane doktore, už před více než dvěma hodinami.“

„Výborně, myslím, že můžeme přejít k dalšímu kroku.“

Doktor Edward Burton se znovu podíval na pacientův obličej, jehož zkřivená ústa nevěstila nic dobrého. Dech byl přerušovaný. Pečlivě si prohlížel zasažené oblasti, na které bylo aplikováno sulfadiazinum argenteum. Tato masť, hygiena a trpělivost byly pro popáleného nejlepším lékem. V každém případě, pokud tento muž přežije, nebude už tím, kým byl. Zůstane navždy poznamenan. Burton zkontroloval fyziologický roztok, na který byl pacient napojen a který dost rychle odkapával. Obrátil se k sestře, která za ním tiše stála.

„Sestra Oliveirová, umyjte pacienta pořádně vodou a mýdlem. Vydrhněte oblast popálenin a odstraňte spálenou kůži.“ Zdálo se, že sestru tato nenadálá žádost polekala. Oddělení popálenin je jedno z nejdrsnějších a pracovala tam teprve krátce. „Nebojte se, je to součást postupu pro popálené. Voda a mýdlo mají vynikající antiseptické účinky.“ Sestra přikývla na souhlas a slabě se pousmála. „Kůže se musí zregenerovat. Po koupeli znovu aplikujte masť a poznačte to do zprávy. Informujte mě, až skončíte.“

„Ano, pane doktore,“ odpověděla sestra horlivě a požádala o pomoc dva ošetřovatele, kteří se právě nacházeli ve velkém nemocničním pokoji, aby odvezli pacienta do sprch.

Na počátku roku 1944 byla nemocnice sv. Josefa v brazilském městě Manaus jediným zdejším spolehlivým zdravotnickým zařízením.

Přestože byla válka, působili tu jako lékaři američtí vojáci – specialisté na tropické nemoci a všeobecné lékařství. Pomáhali jim brazilští lékaři, zdravotní sestry a jeptišky. Bylo to výborné místo, kde se naučit, jak tropické choroby probíhají, jak se přenášejí a jak se dají léčit. Případů byl každý den dostatek. Komáři a další hmyz, voda, zvířata, zkrátka všechno bylo potenciálním přenašečem zvláštních a smrtelných chorob. Pro Evropana nebo Severoameričana to bylo nebezpečné a často smrtící pracoviště, zvláště pro neznalé poměrů. Výzkum v nemocnici však mohl pomoci tisícům vojáků na tichomořské nebo africké frontě, vyléčit je a výsledky se pak mohly využít i v civilní oblasti. Válka vždy nabízí vynikající pole působnosti pro experimenty a vědecký pokrok všeho druhu.

Doktor Burton, který byl jediným civilním lékařem amerického kontingentu a zodpovídal rovněž za oddělení popálenin a všeobecné chirurgie, se vrátil do své ordinace v dolním patře nemocnice. Místnosti dominovala autentická kostra člověka zavěšená ve svislé poloze na tyči. Nikdo nevěděl, kde se tady vzala, ale byla v nemocnici už mnoho let. Určitě ji sem přinesli z márnice. Burtonovi nevadila a často pozoroval artrózu, kterou musel ten člověk ještě během života trpět, zvláště v posledních letech. Viselo tam také několik plakátů s vyobrazením pitvaných částí lidského těla. Burton se specializoval na břicho a trávicí ústrojí, ale v nemocnici musel spolupracovat s dalšími specialisty, čímž se rozšiřovaly jeho lékařské obzory. Myslel si, že je to vynikající praktický kurz, díky němuž se z něj může stát, až se za maximálně dva roky vrátí do Spojených států, uznávaný lékař, který bude mít dobré klienty. Jeho kontakty v americké armádě mu po návratu zaručovaly slušné příjmy a také návštěvy v soukromé ordinaci, kterou si chtěl otevřít v Saint Louis.

Posadil se, zapálil si cigaretu, silně popotáhl a začal listovat v lékařských zprávách dalších pacientů. Avšak zraněný muž, kterého právě navštívil, v něm stále vzbuzoval zvědavost, takže se nemohl na práci na jiných případech soustředit. Kromě toho se o pacienta nikdo nezajímal, dokonce ani policie. Považovali ho jednoduše za člověka, který měl nehodu, nic víc. To bylo přinejmenším velmi zvláštní.

Někdo zaklepal na dveře.

„Dále,“ řekl, aniž by zvedl oči od grafu, který se bez velkého úspěchu snažil analyzovat.

„Dobrý den, doktore Burtone.“ Na prahu se objevil jeden z brazilských lékařů a čekal, až mu bude dovoleno vstoupit.

„Pojďte dál.“ Burton ho pozval dovnitř a zvedl zrak. Usmál se. „Co si přeješ, João,“ řekl a díval se přitom na malý balíček, který příchozí držel v ruce.

João Pessoa byl asistentem doktora Manuela Cardosa, jenž měl na starosti nemocniční oddělení urgentního příjmu. Tam přijímali pacienty, kteří utrpěli jakoukoli nehodu, a poskytovali jim lékařskou první pomoc. Jejich úloha byla zásadního významu, rozhodlo se tam o životě a smrti. Jejich zákrok se opíral o dva aspekty – rychlé zjištění choroby nebo zranění a co nejrychlejší zavedení příslušné léčby.

„Doktore Burtone...,“ začal Pessoa. Burton se na něj podíval a zašklebil se.

„João, už jsem ti mockrát říkal, abys mi tykal, já ti také tykám. Nemáme čas na formality a oba jsme lékaři.“ Doktor Pessoa mu poděkoval za laskavost a pokračoval.

„Podívej, Edwarde, vím, že ten pacient, ten popálený, je pro všechny záhadou. A tady je něco, co měl u sebe, když ho přivezli na urgentní příjem a čeho jsme si v prvním momentě kvůli otokům nevšimli.“ João Pessoa roztrhl papír, do kterého byla ta věc zabalená. „Já jsem to viděl a co nejopatrněji jsem mu ho odebral. Nikdo další si toho nevšiml.“ Na stůl vypadl prsten, ozvalo se nezaměnitelné cinknutí klenotnického stříbra. „Promiň, Edwarde,“ omlouval se Brazilec za svou nešikovnost. Rychle prsten zvedl a položil ho do nastavené dlaně Edwarda Burtona. Ten odložil cigaretu do popelníku.

Burton si pozorně prohlížel každíčký detail prstenu. Dominovala mu vystouplá velká lebka. Na jejích okrajích bylo něco, co se podobalo listům, a mezi nimi byly po celém obvodu vyobrazeny různé znaky. Otočil prstenem doprava a objevil se znak podobný paprsku zarámovanému v trojúhelníku a potom šestiúhelník, uvnitř kterého byla hvězda. Pak kruh, uvnitř kterého byly další dva znaky:

šipka směřující nahoru a dva rovnoběžné paprsky. Tento znak byl trochu opotřebovaný, protože tvořil součást spodní hrany prstenu a při nošení se tak více odřel. Následoval kosočtverec a v něm znak, který Burtona přiměl, aby se na něj podíval znovu: byl to hákový kříž. Poslední znak, stejně jako ten první u lebky, byl znovu trojúhelník, který rámoval paprsek.

„Je to nacista, že, Edwarde?“ řekl Pessoa hlasem, ve kterém byla cítit úzkost.

Burton, aniž by se na kolegu podíval a přestal zkoumat prsten, odpověděl:

„Vypadá to tak, ale neznám význam všech těchto znaků. Jen jeden z nich je nezaměnitelný, hákový kříž.“ Ukázal ho brazilskému kolegovi. „Ale nevím, co ten prsten znamená.“ Při těchto slovech se podíval dovnitř prstenu a jeho překvapení ještě vzrostlo. „Moment.“ Burton si vzal z první zásuvky svého pracovního stolu lupu. „Tady je něco napsáno. Vypadá to na jméno, datum a podpis.“ Oddálil lupu tak, aby zvětšila oblast jeho zájmu. „Ano, je to jméno, Stukenbrok, 20/4/40, následuje podpis.“ Snažil se s lupou zaostřit. „Podpis není moc čitelný, ale řekl bych, že počáteční písmeno je H a příjmení začíná také na H. Nedá se to dobře přečíst. Obrysy písma jsou špičaté.“ S prstenem v ruce se podíval na doktora Pessou. „João, jak se k vám ten muž dostal? Slyšel jsem, že ho přivezli na loďce, ale měl zřejmě leteckou nehodu, je to tak?“ Pessoa přisvědčil pokývnutím hlavy.

„Přivezli ho rybáři. Říkají, že viděli něco jako letadlo padat v plamenech do řeky Río Negro. Nejdřív slyšeli několik detonací. Nicméně si nebyli jistí, že to bylo skutečně letadlo. Jeden říkal, že se to podobalo ‚tmavé včele‘. Když dorazili na místo nehody, letoun se právě potopil a náš pacient byl na břehu, na sobě měl zbytky letecké kombinézy a utrpěl četné popáleniny, které známe. Byl v bezvědomí. Svlékli ho, protože oblečení ještě doutnalo a na některých místech hořelo. Více informací nemám.“

Burton se na něj podíval.

„To znamená, že nebyl mokrý, možná že vyskočil z plamenů dřívě.“ Na chvíli se zamyslel. „Je to všechno velmi divné.“ Myslel na onu „tmavou včelu“. „Víme, kdo jsou ti lidé, co ho našli?“

Doktor Pessoa zavrtěl hlavou.

„Nechali ho na recepci a vyprávěli sestře to, co jsem ti právě řekl. Je mi líto. Kromě toho to byl pro urgentní příjem velmi komplikovaný den, měli jsme hodně pacientů. Nebylo času nazbyt a jistě chápeš, že jsme chtěli pacienta co nejdříve ošetřit.

„Jasně,“ řekl Burton, „takový je postup, ale je to škoda, protože tato záležitost je složitější, než vypadá. Náš pacient může být podle tohoto prstenu Němec. Jeho vzhled to, zdá se, také potvrzuje. Nevíme, jestli je to voják, nemá identifikační znaky. Může se jmenovat Stukenbrok. Spadne s hořícím letadlem nedaleko Manaosu a kromě toho je slyšet detonace. A nacházíme se uprostřed světové války, i když Brazílie není bitevní frontou. Co to má všechno znamenat? Co tady dělá nějaký Němec?“

Zařinčel telefon. „U telefonu doktor Burton, prosím.“ Uběhlo několik nekonečných vteřin, během nichž Edwardova tvář postupně změnila výraz. „Zůstaňte na místě, sestro. Hned jdu za vámi,“ řekl odhodlaně, zatímco zavěsil. Podíval se na doktora Pessoa, který neskrýval po vyslechnutí hovoru úžas. „Někdo spáchal na našeho tajemného pacienta atentát. Jeho stav je velmi vážný...“ Vyrazil ze své pracovny jako střela v patách s Joãem Pessoa. Vyběhli do prvního patra a vešli do pokoje popálených. Podivný pacient přerývaně dýchal a jeho hrudník se s námahou zvedal a zase klesal. Z rány v dolní části krku mu prýštila krev, kterou se sestra snažila zastavit. Jeden z ošetřovatelů měl na sobě také stopy krve a zranění na ruce, které zřejmě nebylo vážné.

„Co se stalo, sestro Oliveirová?“ zeptal se nevěřicně doktor Burton. Sestra vzlykala a snažila se zastavit silné krvácení. Burton i Pessoa jí okamžitě pomohli.

„Když jsme šli do sprch, jak jste nařídil, potkali jsme na chodbě člověka, kterému jsme nevěnovali pozornost a který se najednou jako blesk obrátil a pokusil se pacientovi proříznout hrdlo.“ Zarazila se, vzlykla a přerývaným hlasem pokračovala. „Měl v ruce mačetu a jen díky tomu, že si toho Manuel všiml, pacienta na místě nezabil. Manuel se snažil ránu odvrátit, je zraněný na ruce, ale úplně

Totenkopfring příslušníků SS (nazývaný prsten se smrtíhlavem)

se mu to nepodařilo. Zatímco jsme se z toho vzpamatovali, muž uprchl.“ Oba ošetřovatelé potvrdili slova sestry Oliveirové. „Je mi to velmi líto, pane doktore,“ dodala a pod vlivem dojmů se znovu rozvzlykala.

„Nedělejte si starosti, udělali jste, co jste mohli. Manueli, běžte, ať vám vyčistí ránu a píchnou protitetanovou injekci,“ řekl doktor Burton a přitom se snažil pacientovu ránu obvázat, poté co ji dezinfikoval. Doktor Pessoa ránu velmi rychle zašil, jak nejlépe uměl. Bylo znát, že pracuje na urgentním příjmu a ví, jak jednat. Nebyl moc optimistický a pohledem to dal Burtonovi najevo. Ten také nechtěl klamat sám sebe, protože stav pacienta byl velmi špatný. Stříkli mu morfium, aby utišili bolest a uklidnili ho. Pokrývka a prostěradlo byly nasáklé krví. Ostatní pacienti byli situací velmi rozrušení a nervózně skupinku pozorovali.

Burton se snažil napjatou situaci poněkud zmírnit a zeptal se:

„Vybavujete si toho muže?“ Druhý ošetřovatel, Andrés, se vložil do hovoru.

„Neměli jsme moc času a byli jsme překvapení, pane doktore. Byl to normálně vysoký muž a na hlavě měl slaměný klobouk.“ Vzhledem k tomuto detailu mohl být útočník kdokoliv z téměř šesti

set tisíc mužů, kteří v té době žili v Manaosu, pomyslel si Burton, „a měl na sobě tmavé kalhoty a košili. Neviděl jsem mu do tváře, doktore. Bohužel ne.“ Sestra Oliveirová potvrdila, že ani ona neviděla agresorovi do obličeje.

„Velmi se nám to komplikuje. Budu muset zavolat policii,“ řekl ponuře doktor Burton s očima upřenýma na své lidi.

„To nebude třeba, doktore Burtone.“ Burton a všichni ostatní se obrátili k místu, odkud se tak znenadání ozval ten zvláštní, autoritativní hlas. „Od této chvíle se o celý případ postaráme my. Spadá do vojenské jurisdikce USA.“ A zatímco se neznámý muž v doprovodu dvou vojáků nižší šarže blížil ke skupině, pokračoval: „Jsem generál Robert White z letectva Spojených států a tento pacient, August Stukenbrok, bude okamžitě převezen na naši základnu v Natalu.“ V tom okamžiku vstoupilo do místnosti dalších šest vojáků s nosítky a bez otálení začali pacienta nakládat. Burton je užasle pozoroval. Vzpomněl si na jméno vyryté na prstenu. Naprosto přesně se shodovalo s tím, které právě vyslovil generál.

„Okamžik.“ Burton se postavil mezi generála a vojáky s pacientem a sebevědomě prohlásil: „Za prvé sem nemůžete jenom tak vtrhnout bez povolení. Nejenže na rozdíl od nás znáte pacientovo jméno, ale zároveň to vypadá, že znáte i mě. Ale já nevím, kdo jste vy, ani proč si chcete tohoto muže odvézt, ani jaký má pro vás význam. Hovoříte o Natalu, který je odsud více než tři tisíce kilometrů daleko. Tento muž po cestě zemře. Nemůžete ho odvézt, a kromě toho je pod mou lékařskou kontrolou. Jsem zodpovědný za jeho stav!“

„Vy už za něj zodpovědný nejste a nebudu o tom s vámi diskutovat, doktore Burtone,“ namítl generál White. „Pacienta si odvezeme hned teď.“ Vytáhl služební pistoli, stejně jako jeho podržení, a přiložil ji doktoru Burtonovi ke spánku. „Rozuměl jste, co jsem právě řekl? Nechci zbraň použít, ale udělám to, když to bude nutné. Nepochybujte o tom, doktore. Jde tu o národní bezpečnost.“ Generálův hlas nedával prostor pochybám. Burton ustoupil zpět.

Zatímco vojáci ukládali pacienta opatrně na nosítka a zavěšovali infuzi, obrátil se generál White na Burtona.

„Neděláte to kvůli mně, doktore, děláte to kvůli své zemi, která je také mojí vlastí. Jsme ve velkém nebezpečí a tento muž je pro nás velmi důležitý. Postaráme se, aby přežil. Máme lepší zařízení než vy tady. Už jsme posbírali v oblasti zbytky jeho letounu a vše, co bylo zajímavé, a převezli jsme to do Natalu k rekonstrukci.“

Doktor Burton a jeho lidé se bezmocně dívali, jak vojáci velmi obratně sbírají vše, co nějak souvisí s pacientem, a nesmírně opatrně se s nosítky vydávají k východu. Generál White se podíval na Burtona.

„Měl ten muž u sebe ještě něco?“ Burton zavrtěl hlavou. „Dobře, děkuji vám za spolupráci.“ Skupina zmizela stejně rychle, jako se objevila.

Na několik vteřin zavládlo ticho. Burtonova hlava pracovala na plné obrátky. Snažil si představit, co to všechno má znamenat a kdo je ten August Stukenbrok, proč je tak důležitý, že do jeho nemocnice poslali z Natalu, ležícím daleko na atlantickém pobřeží Brazílie, generála, důstojníky a vojáky a k tomu ještě letadlo s lékařským vybavením. Zdálo se, že pacienta dobře znají. Neměl nejmenší tušení, o co jde, i když to muselo být něco nesmírně významného, souvisejícího s národní bezpečností Spojených států.

„Tak to tady uklidte a pamatujte si, že se tu něco takového nikdy nestalo,“ řekl nakonec s mrzutým výrazem ve tváři.

Pessoa se na něj spiklenecky podíval a Burton s pousmáním pohladil prsten ve své kapse.

KAPITOLA 2

PLÁN PRO JIŽNÍ AMERIKU

Léto 1938

Kancelář Helmuta Langerta zněla nahlas árie č. 2 z prvního dějství Mozartovy *Kouzelné flétny*, „Der Vogelfänger bin ich ja“. Bylo to poslední Mozartovo dílo a skladatel ho napsal, aby finančně vypomohl svému příteli, divadelnímu impresáři Emanuelu Schikanederovi. Je to vrcholné dílo zpěvohry. Měla premiéru pod taktovkou samotného Mozarta v divadle ve Vídni 30. září 1791. A ano, bylo to dílo s jasnými zednářskými rysy, které salcburský génius složil během svého členství v řádu. „Všichni to věděli, no a co?“ pomyslel si Helmut Langert s úsměvem. V každém případě tato verze, kterou dirigoval Karl Böhm v roce 1941, byla výjimečná a byl rád, že si přivezl z Německa moderní gramofon Telefunken, díky němuž se mohl přenést do těch čarovných míst, která mu tak připomínala milovanou vlast navzdory dlouhému pobytu v Jižní Americe. Jeho sbírka desek byla jedna z nejlepších a obsahovala i několik amerických alb takzvané „degenerované hudby“ černochů a židů. Ty desky mu sehnal pod rukou jeden jeho dobrý přítel z ministerstva propagandy. Také rád tuto muziku poslouchal, i když tajně, protože byl především vášnivým milovníkem hudby a ta neznala hranice ani ideologie, myslel si.

Vrátil se zpět do reality. Horko bylo nesnesitelné i přes vynikající klimatizaci, kterou byly vybaveny veškeré budovy, kde pobývali

rezidenti, pracovníci a vojáci v Kolonii Waldner 555. Jen pomýšlení na Německo a jeho jasně ohraničená čtyři roční období mu pomáhalo lépe přetrpět současnou situaci. Tady se žilo pořád při teplotě přesahující třicet stupňů a při pětadesátiprocentní vlhkosti vzduchu.

Kolonie Waldner 555 se nacházela na brazilském území u hranice s Paraguají, kousek od břehů řeky Paraná a nepříliš daleko od hlavního města Paraguaye, Asunciónu, a od Ciudad del Este. Tato vojenská pevnost byla propojena cestami a letišti vysekanými v džungli s dalšími čtrnácti, o něco menšími, pevnostmi, které byly rozesety po rozsáhlém území zahrnujícím i Chile a Argentinu a které tvořily vojenskou a vědeckou předsunutou hlídku Německa v Jižní Americe. Chránily ji vybrané jednotky, po zuby ozbrojené nejrůznějšími typy zbraní, znemožňujícími jakýkoli zásah zvenčí do jejích každodenních operací.

Helmut Langert vzpomínal, jak se změnil jeho život po skončení první světové války, kdy byl demobilizován a následně se rozhodl odjet do Jižní Ameriky, konkrétně do Brazílie. Byl inženýr, čestně sloužil v císařské armádě v hodnosti poručíka a tvrdě bojoval v zákopech ve Francii. Poválečné Německo moc příležitostí nenabízelo a pouliční politické šarvátky a neustálé nepokoje nevěstily jeho vlasti velkou budoucnost. Výmarská republika řešení nenacházela a kromě toho ji drtily nesnesitelné podmínky neslavné a nespravedlivé Versaillské smlouvy. Mnoho demilitarizovaných mladíků učinilo totéž co on. Navíc v Brazílii žila německá menšina čítající více než devět set tisíc lidí. Příležitost se mu naskytla, jakmile mu společnost Siemens nabídla zaměstnání ve své pobočce v Riu de Janeiru. Vyplul z přístavu v Kielu v roce 1922, když mu bylo dvacet čtyři let.

V Brazílii nejenže v práci prokázal své mimořádné schopnosti, ale ani ne za rok změnil místo a začal pracovat pro ocelářskou společnost. Vydělával víc peněz a povýšil, protože se stal ředitelem konglomerátu AEG (Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft) v Belo Horizonte, hlavním městě brazilského spolkového státu Minas Gerais. Vzpomínal, že právě v té době, v roce 1927, se oženil s Ilse, kterou

znal již z Německa a která souhlasila, že s ním odjede do Brazílie. Nicméně dějiny kráčely dál svým vlastním směrem a to mělo Helmutovi pomoci.

V roce 1929 porušili lídři spolkového státu São Paulo spojenectví s představiteli státu Minas Gerais, s nimiž praktikovali politiku zvanou „*café com leite*“,¹ a zvolili kandidátem na prezidenta republiky paulistu Júlia Prestese. Prezident státu Minas Gerais, Antônio Carlos Ribeiro de Andrada, reagoval tak, že podpořil opoziční kandidaturu Getúlia Vargase. V roce 1930 vypukla revoluce, v jejímž čele stály státy Minas Gerais a Río Grande do Sul. Vyvrcholila svržením paulistického prezidenta Washingtona Luíse 25. října 1930. Do čela ozbrojeného povstání se postavil Getúlio Vargas a 3. listopadu 1930 převzal vedení prozatímní vlády. Toto datum znamenalo konec takzvané „*staré republiky*“ (portugalsky „*República Velha*“). Vláda dosazená revolucí z roku 1930 přijala a aplikovala v Brazílii první sociální zákony a pobídky pro průmyslový rozvoj. Jak brazilské odbory, tak velké státní podniky a další moderní struktury brazilského státu a společnosti mají svůj původ v reformách z tohoto období. Getúlio Vargas skutečně přežil všechno. Přežil občanskou válku v roce 1932 i komunistické povstání v roce 1935 a je autorem proslulé věty, která ho definuje jako oportunistického politika: „Nikdy jsem neměl přítele, který by se nemohl stát mým nepřítelem, ani nepřítele, který by se nemohl stát mým přítelem.“

Toto bouřlivé období mělo za následek, že se Helmut se ženou a synem přestěhovali do Ria de Janeiro, kde byl jmenován vedoucím inženýrem v ústřední kanceláři AEG pro celou Jižní Ameriku. Později, v roce 1931, přijal výzvu založit pobočku v Joinville ve státě

1 Pozn. překl. Termín „*café com leite*“ (portugalsky „káva s mlékem“) označuje zvláštní politický fenomén typický pro Brazílii v letech 1898 až 1930. Politickou moc v zemi tehdy zásadním způsobem ovlivňovaly finanční a obchodní elity ze spolkových států São Paulo a Minas Gerais. Zatímco region São Paulo se soustřeďoval na produkci kávy pro světové trhy, v Minas Gerais byl hlavním zdrojem bohatství chov dobytka. Odtud tedy označení politika „*café com leite*“.

Santa Catarina, na jihu Brazílie. Všechny tyto pracovní pozice mu umožnily poznat velké průmyslníky z Brazílie a dokonce i z jiných zemí působících v oblasti. Svě vynikající práci také vděčil za to, že si ho všimli vedoucí AEG v Berlíně a že ho dokonce v roce 1936 jmenovali obchodním ředitelem různých společností jihoamerického koncernu. Jeho civilní život znamenal jeden úspěch za druhým, přesto si pořád uchovával živé a intenzivní vzpomínky na svou kariéru v armádě. Vždy věřil tomu, že nikdy nepřestal být vojákem, a proto byl velmi nadšený tím, jaký kurz nabralo Německo v Hitlerových rukou, a že se jeho vlast hospodářsky a sociálně zotavila. Po neblahé a podle něho nespravedlivé Versaillské smlouvě mělo Německo opět ve světě váhu. V roce 1938 během rodinné dovolené v Rakousku a Německu strávil několik dní v Berlíně, kde dostal návštěvu, která toho měla v jeho životě hodně změnit.

Toho dopoledne se to v hotelu Adlon na Pařížském náměstí u Braniborské brány jen hemžilo turisty a obchodníky, kteří se zvědavě a energicky pohybovali hotelovými prostory. Helmut se ubytoval v hotelu se svou rodinou po návratu z rodného města Lübecku a poté, co navštívil také Vídeň a hory v údolí Stubai v rakouském Tyrolsku. Berlín byl tehdy středem světa a Langertově rodině se velmi zamlouvaly změny, které zavedl v celé zemi führer. Německo bylo zase hrdé a silné. Malý Sepp si hrál s ponorkou U-29, kterou mu rodiče koupili ve Vídni v hračkářství Sport-Spiel Müllhauser v ulici Kärntnerstraße 28. Vždycky si našel nějakou nádrž a ráno po koupání si s ní hrál v hotelové vaně. Helmut byl na chlapce velmi pyšný, zdálo se, že se mu líbí mechanika a také rád přichází na kloub tomu, jak věci fungují. Předpovídal svému synovi velkou budoucnost.

V tu chvíli někdo zaklepal na dveře. Když Helmut otevřel, stál na prahu v pozoru hotelový pikolík.

„Pane Langerte, mám pro vás vzkaz.“ Mladík předal Helmutovi malou obálku, obrátil se a zmizel v chodbě. Helmut si ještě v otevřených dveřích obálku prohlédl. Stálo na ní jeho jméno, krasopisně napsané, ale bez dalších údajů. Otevřel ji a vyjmul kus kartonu podobný vizitce, ale o něco větší. U horního okraje vlevo bylo